

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vešnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 263.

V Ljubljani, v petek 15. novembra 1895.

Letnik XXIII.

Poraz na dunajski borzi.

Z Dunaja 13. nov.

To Vam je bil grozen dan, zadnja sobota, smeli bi jo imenovati črno soboto, ko je zavlada grozen strah na dunajski borzi. Nevarna poročila o bolnem možu na vzhodu so bila mogotcem na borzi povod, zopet jedenkrat nastavitvi nož malim igralcem na vrat ter jim odvzeti malenkost nekaj stotin milijonov. Znano je, kako je tolpa borznih velelupežev vedla porabiti v svoj prospeh nedavno tiskovno pomoto v brzjavu korrespondence ruskega kancelerja, kakor da bi bil svetovni mir v nevarnosti in pred nekaj časom besede našega vladarja, ki so jih izrabljali v istem smislu.

Kakor ob krahju l. 1873 tako je tudi še sedaj opazovati na borzi troje vrste ljudi, kakor se je izrazil neki nemški list: Gründer, Schinder in Rinder. Prvi zakladajo podjetja in potom nepošteno reklame delajo javno mnenje zanje po židovstvu prodanih listih; vsled tega kupujejo manjši kapitalisti akcije, ki precej dobe visoko vrednost na borzi. Oderači te majhne ljudi nekaj časa slepe ter nekaj časa nekoliko dražje od njih kupujejo akcije, a potem kar naenkrat zaženo glas: Gori, gori, na Turškem! Mir je v nevarnosti!

Naenkrat nastane na borzi grozna razburjenost, cena vrednostnih papirjev pada neprimerno nizko, mej igralci pa zavlada pravi sodnji dan. Občinstvo je v trenutku legalnim potom ogoljufano za sto in sto milijonov imetja, katero ima naloženo v papirjih. Nato se pa polagoma zopet oglase oderači in začno za nizko ceno kupovati, s čemer akcije zopet začno rasti v ceni.

Kaj vse pišejo listi, ako kje kak slepar ogoljufa kako banko za tisočak ali dva, koliko ima opraviti policija, kako švigajo na vse strani brzjavi, kako se

vseposvobod razkazuje zločineev obraz, toda za te borzne lopove, ki s par vzburljivimi brzjavami oropajo občinstvo na sto in sto milijonov, do sedaj ni nobenega paragrafa, da bi se z njimi vsaj tako postopalo, kakor z majhnimi sleparji.

Minolo soboto se je tudi v veliki meri zvršilo tako borzno lopovstvo. Iz pregleda kursov z dne 8. in 9. novembra se razvidi, da so nekateri papirji v trenutku na svoji vrednosti izgubili 50 do 80 gl. — Panika na borzi je bila kakor leta 1873. Dunajska borza je bila ta dan kakor Dantejevo peklo. Papirji, ki so bili pred tednom dnij le za najvišje cene na prodaj, bili so skoro brez cene. Nikdo jih ni kupil. Visoka finančna ta dan ni poslala nobenega zastopnika na borzo; še le popoldne se je prikazal zastopnik Rothschildov, da je kupil nekaj malega, vse večje banke so odrekle vsako podporo, vsako posredovanje. Vsakdo je videl pod seboj denarni propad in dasi se svote ne dajo natančno še določiti, vendar smemo reči, da je izgubljenega, prisleparjenega denarja več sto milijonov.

Kaj poreče vlada proti takemu javnemu odiranju? Na Nemškem je imenoval minister strupeno zelišče, katero treba izrjaviti s korenino, dasi tega ni storil v dejanju. Borza, pravijo, da je potrebno zlo. Upniki držav so baje nedotakljivi. Toda po našem nemerodajnem mnenju se morajo ti najbolj nevarni hazardisti z blaginjo ljudskega blagostanja bolj strogo nadzorovati in v potrebi tudi kaznovati, kakor navadni lupeži. Vsaj toliko bi morali doseči državni poslanci, da bi bile na borzi diferenčne kupčije dovoljene le pri dejanski prodaji, ne pa tudi pri fiktivni. Ako pa ostane vse pri starem, pokažejo se v vrstah „haute finance“ zopet podjetniki in odirači, katerim bodo v žrelo padali — telički, skakačjoč okoli zlatega teleta!

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. novembra.

Dogodki na Dunaju so predmet dolgih razprav po časnikih. Skoraj vsi konservativni listi obžalujejo, da Lueger ni potrjen, liberalni listi pa se večinoma veselijo tega dogodka; vladna glasila obsojajo neupogljivost antisemitov kot demonstracijo proti cesarjevi volji. Mažarski listi na videz hladnokrvno pišejo o dunajskih dogodkih. Najodločneje piše židovski „Pester Lloyd“ rekoč, da treba sovražnike miru, prostosti in javnega reda pognati v mlako, iz katere so vstali. Grof Badeni je po dolgem času zopet jeden državnik v Avstriji, ki brani čast in veljavo vlade. Enako piše „Pesti Hirlap“ in „N. P. Journal“. No, od srak ne moremo zahtevati slavčevega petja. — Hohenwartov klub se je pomiril zaradi postopanja poslancev Ebenhocha in Dipaulija. Sklenil je resolucijo, da ta dogodek v klubu več ne pride v razgovor in da se morajo vsi člani strogo držati klubovih določil. Ko pa je baron Dipauli zahteval od kluba, da bi stavil interpelacijo v zbornici zaradi razpusta dunajskega občinskega sveta, je bilo glasovanje odloženo.

Zemljiško-davčni kataster. V včerajšnji seji budgetnega odseka se je vršilo posvetovanje o naravnostnih davkih. Tem povodom je omenjal poslanec grof Pininski zemljišnega katastra. Govornik povdarja, da je neobhodno potrebna revizija zemljiško-davčnega katastra ter znižanje davčne svote. Konečno pravi govornik, naj se pri določevanju davka za letošnje leto ozira tudi na take kraje, ki so trpeli vsled vremenskih neugod. Na te predloge odgovarja finančni minister, da smatra vlada revizijo zemljiškega katastra za najvažnejšo in najnujnejšo nalogo, ter želi, da bi se kolikor možno naglo osnoval poseben odsek, ki bi se pečal samo s to

LISTEK.

Blaga duša.

Obraz iz naše doline. — Spisal Iv. Ev. Družnik.

(Konec.)

Velike so bile težave, s katerimi se je bilo treba boriti novemu učitelju. V trgu S. takrat niti šolskega poslopja ni bilo. Moral je poučevati v zasebni hiši, katera pa nikakor ni zadostovala šolskim potrebam.

Vendar je zmagal njegov jekleni značaj in nahušenost za učiteljski stan vse neprijetnosti. Z vsa ljubeznijo se je oklenil sedaj izobraževanja svojih rojakov; zboljšanje njih duševnega in gmotnega stanja mu je bilo vedni cilj — svetla zvezda, po kateri je tako hrepenelo njegovo človekoljubno srce.

Prvi in najvažnejši delokrog mu je bila seveda šolska soba. Tukaj je z največjo potrpežljivostjo poučeval mladino v vsem, kar je bilo po njegovem preudarku potrebno vzglednemu kmetu. Znal je, da mora začeti z mladino, od katere zavisi bodočnost naroda.

Nastopil je sicer svojo službo še v onem žalostnem času, ko je imela šola po deželi bore malo ugleda. Otroci niso vedeli o šoli drugega, nego da

vlada v njej palica. Zato ni čudno, da so se otroci strašili z besedo šola.

A novi učitelj si je znal pridobiti ljubezen otrok, katerim je vedel vzbuditi tudi veselje do šole.

Pri prihodu učencev v šolo je odmolil najprej z njimi oče naš in česteno Marijo, potem pa je zavil s kako pripovedjo, katerej so dali učenci sami povod do strogega učenja. To jim je pa tudi znal na vse mogoče načine oživljati, da bi jih obdržal pri pazljivosti.

Dobre učence je hvalil, nemarne pa grajal s samo besedo, katera izda čisto več, ko šiba.

Zato je samo ob sebi umevno, zakaj so začeli otroci šolo tako ljubiti. Vedno več jih je zahajalo v šolo. In prav zato se dobi pri nas več ko drugje 55 do 60 let starih ljudi obojnega spola, kateri znajo gladko čitati in pisati.

A ne samo v šoli, tudi zunaj nje je deloval novi učitelj v blagor svojih rojakov. Ako ni bilo kaki dan pouka, videl si ga čisto, kako je hodil po polju od vasi do vasi ter gledal, kako obdelujejo kmetje svoje polje. Večkrat je tudi stopil v to ali ono hišo ter pohvalil, oziroma spodbudil gospodarja v poljedelskem oziru.

Upirali so se mu sicer nekaj časa kmetje ter godrnjali: „Kaj nas boš učilo kmetijstva, ti revše, ki si z našimi žulji prišlo do kruha!“ Učitelj je molčal pri

takih ugovorih in marsikatera grenka mu je šla po grlu. No, kmalu se je pokazalo pri onih, kateri so sledili njegovim svetom, da Gričarjev Lovro razume tudi kmetijstvo.

Zato so mu ljudje vedno več zaupali. Saj so videli, da žrtvuje vse svoje moči le njih blagostanju. Nič več niso čakali, da bi prišel k njim na dom, sami so zahajali k njemu ter ga spraševali za svet. In Lovro jim je prav rad ustrezal ne le z besedo, ampak večkrat — zlasti v poznejših letih — tudi z denarjem.

Tako so mu tekla leta hitro v krogu svojih ljubljenih rojakov. Potekla mu je moška doba, katero je posvetil jedino le svojem. Bližal se mu je že večer življenja.

Že mu je bila uklonila starost hrbet, v lice mu je vrezala globoke brazde in lasje so mu že siveli. Deloval je že nad petdeset let v trgu S. No, duh mu je bil še vedno krepak in čvrst.

V sedemdesetem letu je stopil v pokoj, in nadomestile so ga nove moči. A za šolo se je še vedno zanimal; večkrat je obiskal učence v šoli, spraševal jih, kako se kaj uče, ter jih spodbujal k marljivosti. Da bi ga bili videli, kako mu je ob takih prilikah žarelo oko, bi se ni mogel od šolarjev.

5 4 45 M. M.

zadevo. Konečno želi vlada, da bi dobil novi zakon še v tekočem letu najvišje potrjenje. Na pritožbo poslanca Fuxa glede netočnosti zemljemercev, pravi minister, da mora vsak zemljemerec svoj prihod osem dnij poprej naznaniti dotičnemu županstvu. Glede odpisovanja zemljiškega davka pripomni minister, da se je leta 1894 odpisala svota 1½ milijona za one kraje, ki so trpeli škodo vsled elementarnih nezgod. Prošnje za odpis davkov se rešujejo vedno najdobrohotnejše.

Iz državnega zbora. Na povabilo poslanca grofa Zedwiza je pred tednom imelo več članov državnega zbora razgovor o reviziji o zemljiškem katastru. Navzoči so bili poslanci raznih strank ter soglasno sklenili, da se to vprašanje prej ko mogoče reši. Poslanci so bili tudi jedini, da se mora znižati zemljiški davek. Določeni so bili tudi poslanci Zedwitz, Proskovec, Kozłowski, Rolsberg in Tschernig, da gredo k finančnemu ministru, kar se je zgodilo v sredo. Finančni minister jim je odgovoril, da bo de pred 1. 1897 težko mogoče znatno znižati zemljiški davek. Veselo znamenje je vendar, da so poslanci to pereče vprašanje spravili v tir. — Odsek za premembo pravnega reda je imel včeraj sejo. Skoraj vsi govorniki so naglašali, da je treba poopravi pravilni red državnega zbora in tako preprečiti nedostojne prizore v zbornici. Jedini so bili v tem, da predsednik izvoli častni svet deveterih članov, ki naj bi mu povodom nemirov v zbornici dajali primerne nasvete.

Pravaški državni poslanci na Dunaju so glede razpora nastalega v stranki prava izdali izjavo, v kateri izražajo željo, naj se vse preporne stvari, ki sedaj razdvajajo prvake pravašev, ne razpravljajo v javnosti, marveč naj se vse to poravnava mejsebojno ali pa v izvrševalnem odboru stranke, ali v ožjem odboru, katerega naj določi občni zbor stranke prava. Izjavo so podpisali poslanci Blankini, Dapor, Perić, Spinčić in Laginja.

Orientalno vprašanje. Kakor javljajo razna poročila, jelo so se gibati vse evropske vele-vlasti in so pripravljene v slučaju nevarnosti skupno postopati zoper Turčijo. Do tega čina jih je dovedel najbrže zadnji govor angleškega ministerskega predsednika Salisburyja, ki je jasno slikal nevarni položaj v orijentu. Dotična pogajanja še niso sicer rešena, vendar je upati, da se srečno izvedo. V kolikor je dosedaj znano, ne sme v tej zadevi nobena država postopati samostojno in brez vednosti vseh ostalih držav. Posamezne države smejo sicer odposlati poljubno število vojnih ladij v levantinsko vodovje; države smejo dalje tudi samostojno ukreniti, kar se jim zdi primerno v varstvo svojih podložnikov in lastnih interesov v orijentu, kar bo de v kratkem storila tudi avstro-ogerska država, vendar pa ne smejo storiti lastnovoljno v tej zadevi nikakih nadaljnjih korakov. Splošno se trdi, da bo de že jedino ta naredba mnogo pripomogla v dosego miru v orijentu. Meni se celó, da bodo že avstrijske zastave na bojnih ladjah zadostovale, da se pomirijo carigrajski duhovi.

Saj so bili to že otroci nekdanjih njegovih učencev!

In ko je tako pohajal v šolo, slišalo se je večkrat:

„Ta človek menda misli v šoli umreti.“

A slednjič se je vender moral ločiti od šole. Bolezen ga je položila na posteljo, iz katere ni vstal več.

Mrzlo jesensko jutro je bilo, ko je zazvonil zvonček v znamenje, da se ponese bolniku sv. popotnica.

„Koga gredo obhajati?“ vrstila so se vprašanja po S.

Kmalu je bilo znano, da so omagale moči dobrotniku cele dolinice. In kar vrelo je ljudstvo v cerkev, da je spremilo duhovnika s sv. popotnico v bolnikovo hišo.

Ne da se povedati, kako lepo in spodbudno je bilo videti, ko je prejemal srebrnolasi starček svojega Izveličarja. Nobeno oko ni ostalo suho.

Cez tri dni je zvonilo mrliču. Gospod Bog je poklical k sebi starega učitelja. Končano je bilo zemsko potovanje moža, kateri ni poznal pokoja, zamrlo je sree, katero je tako neizrečeno hrepenelo po blagostanju svojih rojakov, ugasnilo je življenje možu neomadeževanega značaja, o katerem bi se smelo pisati po vsem svetu, da bi spoznal svet, kako večkrat tudi v preprostih gorskem kotu bije človekoljubno sree.

Deželnozborske volitve.

Iz Šmartina pri Litiji, dne 16. nov. V sredo je bila pri nas volitev volilnih mož. Navzlic nečuteni agilnosti nasprotnih agitatorjev šmartinskih in litijskih z gg. Svetcem in Wakonigg-om pričeni ter noter doli do krojača Grünwalda in Gregorja Polente, zmagala je sijajno katoliško-narodna stranka. Le tá poprijela se je dela prav v zadnjih dneh, dočim so nasprotniki skrivaj agitovali mesec dnij, prehodili so vso faro, kolikor je pripada pol. občini, obiskali so vsako vas ter počastili opetovano vsako hišo, po svoje loveč volilce. Gotovi zmage, meli so si veselja roke, ter baje naročili kar cela vedra vina v gostilnah, mesa itd. Kar se situacija premenil Sam g. Svetec prihiti iz Litije, hodi po hišah in proši glasov, tudi med kmete stopi — a opeče se uvidevši, da ne vživa zaupanja. Naši volilni možje so dobili 61 do 67 glasov, nasprotni 30 do 38, najmanj branjevec Wakonigg, dasi se je toliko trudil. Wakonigg-u v honorar so obljubili nasprotniki jednega „kunta“ več, Greg. Polenti pa, da bo „Feuerwehr-Hauptmann“.

Našim razsodnim volilcem pa vsa čast, kateri, dasi večinoma kmetje, tako vrlo spoznavajo duh časa in sami tako dobro zasledujejo delo svojih poslancev. In njihovo olikano obnašanje o volitvi, mirno vse in trezno, morali so občudovati celo nasprotniki. Slava jim!

Iz Velikih Lašič, 14. nov. Pretekli ponedeljek smo imeli prvotne volitve. Izvoljen je bil po hudi borbi volilnim možem gospod sodnijski svetnik Daniel Suflaj. Pokazalo pa se je pri tej volitvi, da je ljudstvo na naši strani — dobil je namreč naš kandidat 16 glasov od čvrstih kmečkih posestnikov, mej tem, ko se je nasprotni volilni mož zadovoljil poleg uradnikov z gostilniškimi in trgovskimi volilci — kmečki možje so bili za to stranko samo trije. Tako je ta volitev napravila pri nas temelj kmečkon-konservativni stranki. — V občini Lužarje sodnijskega okraja velikolaškega sta bila izvoljena volilna moža naše stranke za gg. Kluna in Pakiža.

Iz Ihana. Pri tukajšnji volitvi dne 11. t. mes. sta bila za volilna moža izvoljena župnik Anton Lenasi in župan Lorenc Gregorin, katera bodeta obadva trdno stala za kandidata katoliško-narodne stranke.

Iz Adlešič, 13. novembra. Pri današnji volitvi volilnih mož bila sta izvoljena gospod župnik J. Šašel z 21 glasovi in gospod Mat. Milek, župan, z 20 glasovi. Dosedanji belokranjski poslanec in naš bivši župan gospod Miko Dragoš, o katerem se govori, da je protikandidat g. župnika Schweigerja in ki si je naročil pred par meseci „Rodoljuba“, dobil je samo 6 glasov. Liberalizem ga pač ne bo rešil.

Na Vrhu pri Vinici sta za volilna moža izvoljena: gospod župnik Jože Kramarič in gosp. župan Ivan Zalec, ki bota glasova oddala gospodu župniku radoviškemu, Franju Schweigerju. Na svidenje v Crnomlju 21. t. m.

Slavé se dandanes navadno možje, ki so pisali o človekoljubju, a o možeh, ki so delovali človekoljubno, se malo piše in govori.

* * *

Mirno počivaj, ljubeznivi starček v hladnem grobu, obžalovan od vse dolinice, od priprostih sel-skih ljudij, ki ne znajo sicer razodevati svojih obžalovalnih čutil v lepodonečih besedah, ki pa toliko toplejše čutijo v nepokvarjenih srcih.

In za koga bodo bolj bila ta srea ko za tebe, ki si jih petdeset let učil priproste resničnosti in značajnosti.

Svet sicer ne vé za tvoje ime, in tvoje sočuteče sree se ne opera v milodonečih pesmih, a hrani se tvoj sveti spomin v srcih tvojih ljubljenih rojakov. Še v poznejših letih bode pravil ded svojim vnukom o tebi — Tako bo vedno živelo ime — blage duše...

* * *

Mala knjižica z obrabljenimi platnicami leži pred menoj. Oči mi vhajajo na njo in v spomin mi prihaja ime, katero je zapisano na prvem listu.

Zopet in zopet se oziram na knjižico in zopet se mi vzbujajo spomini, oh tako lepi otroški spomini na moža, kateri je sam hotel, naj se ga spominjam, saj je zapisal:

V spomin.

Lovro A.

Iz Šenčurja pri Kranju. Izvoljenih je pri nas 6 volilnih mož naše katoliško-narodne stranke.

Iz Litije se nam poroča, da so ondi za volilne može izbrani pristaši Svetčevi. — Pri Sv. Križu so zmagali vsi štirje naši volilni možje. Jednako trije na Trebelevem.

Št. Vid na Dolenjskem, dne 14. nov. V občinah Češnjice, Radohova vas, Bukovica in Dob fare šentviške voljeni jekleni konservativni možje.

Občina Polšnik, je izvolila dne 11. nov. štiri volilne može, ki bodo vsi glasovali za katoliško-narodne poslance, torej vsi za vero, dom, cesarja.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. novembra.

(Nestrpnost „Narodova“.) Včerajšni „Narod“ piše pod naslovom: „Škofova nestrpnost“ to-le: „Frančiškanski župnik in svoječasni gvardijan o. K. Medic je pred kratkem zapustil naše mesto. Ne dobrovoljno. Vajen je bil svojih faranov in farani so ga visoko čislali... Vrh tega je bil jako značajan in odkritosrčen mož, z dušo in telesom naroden in to so njegovi župljani posebno čislali na njem, zlasti ker so to lastnosti, ki so mej duhovniki postale že precej redke. O. Medic je sedaj v Gorici. Moral je tja in sicer je to, kakor se splošno zatrjuje in govori in kar je prebivalstvo frančiškanske fare silno ogorčilo, provzročil škof zategadelj, ker je o. Medic preveč naroden, preveč samostojen in je pri volitvah vedno volil po svojem prepričanju in ne na komando.“ — Nov dokaz skrajne podlosti „Narodove“! Dvorni „Narodov“ teolog bi moral venderle vedeti, da škof niti ne more po določenih frančiškanskega reda imeti kakega vpliva na predstavlanje članov tega reda, da je to popolno notranja redovna stvar, o kateri odločuje jedino le provincijal s svojimi redovnimi svetovalci. — Značilno za namen teh „Narodovih“ vrstic je zlasti to, da je šele sedaj čez toliko časa od kar se je zvršila ta sprememba (31. avgusta t. l. je bila objavljena v „Slovencu“), spravlil na dan to reč, samo zato, da ljudi hujska proti škofu. — Tako grdo in lažljivo hujskanje se pač samo obsoja. Dopisnika pa, ki ga poznamo na njegovem slogu, zaradi njegove skrajne zaslepljenosti britko pomilujemo!

Zato je tudi p. n. gosp. P. provincijal danes odposlal vredništvu „Slovenskega Naroda“ nastopni popravek:

„Sklicujé se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da objavite v svojem listu z ozirom na notico objavljeno v št. 263. z dne 14. t. m.: „Žrtva škofove nestrpnosti“, sledeče: Ni res, da bi škof provzročil, da je o. Kalist Medic bil prestavljen v Gorico; res pa je, da škof na to prestavo ni prav nič vplival, ampak, da je prestava popolnoma notranja redovna zadeva, kar o. Kalist Medic tudi najbolj sam vé. P. Placid Fabiani, m. p., provincijal.“

(Imenovanje.) Finančni minister je imenoval davčnega nadzornika v Roveredu Ferdinanda Aviana na finančnim tajnikom pri tukajšnjem finančnem ravnateljstvu.

(Umrl) je danes, kakor se nam brzojavno poroča, č. o. Ehrenfried Zupet, frančiškan v Novem Mestu. Pogreb bo de jutri popoldne ob 4. uri. N. p. v m.!

(Potres.) Danes zjutraj ob 4. uri 15 minut je vzbudil precej močan sunek Ljubljance iz spanja. Smer mu je bila navadna, škode ni provzročil nobene, razven strahu.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je podelil č. g. Fr. Delcaro, kaplanu v Vodnjaku zlati zaslužni križec s krono.

(Iz Bohinjske Bistrice.) Drugodi so ljudje že veliko trpeli zaradi vode. Nam, smo mislili, bo de pri-zanesla. Ali danes je naredila Bistrica precej škode. Že prej načeti jez je pretrgala in nesla hlode na srednji most pri Zabregarju. Tam so se hlodi zagolsnili. Ali pomagati ni bilo lahka, ker ni z lepa kdo upal na most. Ob polu devetih se pa zruši podkopana Gregorčeva žganjarica v Bistrico in cela streha priplava za most. Ta mi mogel več nositi teže, zapokal je in kos ga je splavalo po vodi in kašta se je usedla na desnem bregu. Ker je bilo več ljudi na bregu, padel je s kašto vred jeden mož in jeden deček, šolar, v vodo. Moža je takoj nekdo vjel za roko, deček je pa priplaval pod mostom h kraju. Na to je prišlo mnogo vaščanov, ki so z železnimi aki raztrgali vjeto streho in vodi odprli pot, da ni še dalje kopala in naredila še več škode. Voda hitro upada. Nebo se jasni.

(Vrboreja.) Na mestni senožeti tik rastlinjaka kopljejo te dni kaznjenci ondoto zemljišče, katero se bode uporabilo za sadenje vrb, iz katerih se bodo na tukajšnji obrtni strokovni šoli izdelovali razni predmeti.

Telegrami.

Črnomelj, 15. novembra. Vseh osem volilnih mož naše fare za Schweigerja; isto tako Adlešiči in Tančagora.

Dunaj, 15. novembra. Cesar je včeraj vsprejel v avdijenci slovenskega poslanca in namestnika štajerskega deželnega glavarja, dr. Radeja. Pravijo, da je ta vsprejem v zvezi z dogovori mej vlado in slovenskimi poslanci zaradi vstopa slovenskih poslancev v deželni zbor štajerski.

Dunaj, 14. novembra. Cesar je vsprejel danes deputacijo pod vodstvom metropolita Sembratovića, ki se je v ime rusinskega naroda zahvalila za ustanovitev duhovniškega zavoda v Rimu. V odgovoru se je cesar zahvalil za izraze zvestobe in udanosti ter izrazil veselje, da je mogel po želji sv. Očeta nekaj storiti za Rusine. On upa, da bo novi zavod mnogo koristil Rusinom in njihovi cerkvi. Nasproti posl. Barvinskemu in Wachnianinu je izrazil cesar upanje, da se bodo kmalu zjasnile razmere v parlamentu in bode zbornica zopet lahko nadaljevala svoje delo.

Dunaj, 14. novembra. Pri včerajšnji seji budgetnega odseka je opomnil poslanec Kaizl pri točki „notranje ministerstvo“, da je potrditev ali nepotrditev dunajskega župana delo odgovorne vlade. Posl. Steinwender je izražal željo glede ustanovitve okrajnega glavarstva v Feldkirchnu in zidave uradnega poslopja v Špitalu.

Dunaj, 14. novembra. Ministerski predsednik grof Badeni je odgovoril na interpelacijo posl. Kaizla glede nepotrditve dr. Luegerja dunajskim županom in glede razpuščenja občinskega zbora, da vlada ni parlamentarna, ampak konstituelna. Ministerski predsednik je odgovoren za nepotrditev, kar je že izjavil v poslanski zbornici. Nikakor pa ni dolžan naznaniti vzrokov, vsled katerih dr. Lueger ni potrjen, in vendar jih je vlada naznanila zbornici. Kar se pa tiče vzrokov za razpuščenje mestnega sveta, so ti po ministrovem mnenju jako jednostavni. Vlada je popolno opravičena, razpustiti mestni zbor v onem trenutku, ko je prepričana, da ta ne more biti kos svoji nalogi. Vlada toraj ni

samo opravičena, ampak tudi dolžna storiti tak korak. Glede znanega uradniškega ukaza izjavi minister, da ne najde v tem ničesar, kar bi kratilo uradniške ustavne pravice. On bode vedno gledal na to, da se strogo izpolnujejo uradniške dolžnosti, toda varoval bode tudi njihove pravice.

Levov, 14. novembra. Poroča se, da bode dr. Levakovski, ki je včeraj odložil državnozbornski mandat, zopet kandidoval za državni zbor.

Zagreb, 14. novembra. Udeležence zastavne afere pred srbsko cerkvijo je kaznovalo sodišče z zaporom od treh tednov do jednega meseca.

Zagreb, 14. novembra. Danes se je pričela sodnijska obravnava proti trem mladencem, ko so se udeležili neredov pred srbsko cerkvijo.

Vratislava, 14. novembra. Državno sodišče je obsodilo danes posl. Liebknechta radi njegovega govora na socialističnem shodu na štirimesečno ječo.

Carigrad, 14. novembra. Dosedaj je odšlo 120 bataljonov vojakov v armenske pokrajine.

Carigrad, 14. novembra. Po uradnih poročilih je zaukazal sultan, da se morajo preskrbeti z živčjem in stanovanjem vsi oni, kateri so v zadnjih nemirih izgubili svoje imetje.

Carigrad, 14. novembra. V Siwasi so se vršili včeraj krvavi boji. Umorjeni so trije katoliški duhovni. Po uradnih poročilih bode danes začela delovati kontrolna komisija.

Carigrad, 15. novembra. Turški listi objavljajo uradni poziv 128 Redif-bataljonov četrtga in petega polka kot prvo naredbo v zadušenje upora v Anatoliji. Poleg tega je vlada odposlala v Anatolijo divizijska generala Alidulas- in Sadeddin-pašo, državnega svetnika Samieffendija, dva sodnijska in jednega oskrbovalnega uradnika, da ukrenejo vse potrebno za preosnove.

Atene, 14. novembra. Kralj je dospel s svojo rodbino s potovanja. Ljudstvo ga je povsodi navdušeno pozdravljalo.

London, 14. novembra. „Daily News“ poroča iz Odeše, da sta dobila poveljnika kavkaške armade in brodovja v Črnem morju stroga navodila za slučaj, ko bi resneje postale razmere v Carigradu. Isti list objavlja poročilo nekega očividca, da so v Erzerumu ubili blizu 1000 kristijanov.

Umrli so:

12. novembra. Rozalija Knež, delavčeva hči, 1¹/₂ leta, Poljanski trg 1, oslabljenje.

13. novembra. Rozalija Ahčin, zasebnega uradnika hči 2¹/₄ leta, Marije Terezije cesta 14, ošpice.

Tujci.

13. novembra.

Pri **Stonu**: Weydmann, Braun, Mond, Jung z Dunaja. — Schrödlein s Češkega. Grünfeld iz Prage. — Berti iz Inmosta. — Hirmer iz Gorice. — Raunacher iz Malborghet-a. — Košmelj, Demšar iz Železnikov. — Raunacher iz Beljaka. — Aufmuth, Wild iz Grada. — Fürsattel iz Norimberka. — Klopčič iz Rakovega.

Pri **Maticu**: Bockmayer iz Mödling-a. — Mahler, Lemberger, Hohenberger, Carbenetti, Kohn, Essinger, Wellal in in Reingruber z Dunaja. — Turri iz Trsta. — Erber z Reke. — Lawetzky iz Eipel-a. — Thiem iz Dornbirn-a. — Koppmann, Prandstetter iz Grada. — Gallasch s Krškega. — Richter iz Prage. — Kopper iz Linca. — Osainig iz Grada.

Pri **Lloydu**: Müller iz Črnomlja. — Pfeifer iz Trsta. — Povše iz Mekronoga. — Miklavčič z Višnje Gore. — Weber iz Starega Trga.

Pri **Juznem kolodvoru**: Sergius z Dunaja. — Jakop iz Grada. — Sommar z Dunaja. — Weibl iz Zagreba.

Pri **bavarskem dvoru**: Faleschini, Bulfon iz Moggio. Pri **avstrijskem caru**: Birschitz iz Sopronja. — Sevar iz Radovljice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
14.	9. zvečer	741.5	8.2	sr. svzh.	skoro jasno	
15.	7. zjutraj	743.1	2.5	sl. sever	megla	0.0
	2. popol.	744.4	7.7	sl. svzh.	skoro obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 10.3°, in za 6.4 nad normalom.

665 1-1

Britkim srcem naznanjam za-se, svoje otroke in druge sorodnike, da se je po sklepu Božjem moja ljubljena soproga

Marija Geršak

danes ob 1. uri popoldne previdena s sv. zakramenti za umirajoče k svoji hčerki Olgi v večnost preselila.

Pogreb bode v soboto 16. t. m. ob 3¹/₂ uri popoldne; isti dan ob 8. uri bodo sv. maše zadušnice.

Ormož, 14. novembra 1895.

Dr. Ivan Geršak.

„Plinove žarnice!“

(Gasglühlicht).

Usojam si p. n. odjemalcem uljudno naznaniti, da sem prevzel samoprodajo plinovih žarnic spedijske trdke „Loewinger in sođr. v Trstu.“ Prevzel pa sem ob jednem tudi samoprodajo plin izvajajočih svetilk za plinove žarnice. — Ker se pri uporabi teh žarnic in svetilk prihrani mnogo plina in so vzlic tej prihraniti plamena dvakrat bolj žareča nego ona Auerjevih žarnic, pa so tudi mnogo ceneja od Auerjevih, torej jih z lahko vestjo priporočam, ter se nadejam obilih naročil.

Velespoštovanjem

ANDR. DRUŠKOVIČ,
V Ljubljani — Mestni trg šte. 10.

P. n.

Usojam se uljudno javiti, da je

Steinfeldska pivarna bratov Reininghaus v Gradcu

vzela v najem

kleti z ledom in staroznano gostilno gosp. Maksa Brunnerja v Novem Mestu na Dolenjskem

ter bode otvorila gostilniške prostore v soboto, dné 16. t. m.

Podpisani se bode kot zastopnik omenjene pivarne potrudil z okusnimi jedili, najboljšim pristnim vinom, posebno večvrstnim pristnim dolenjskim, in priznana najboljšim steinfeldskim marčnim pivom cenjene goste kar najbolje zadovoljiti.

Obilne udeležbe proseč in naklonjenosti se nadejoč beležim

velespoštovanjem

R. Wellmann.

NB. Zaloga pive Reininghaus-ove pivarne je v isti hiši kot gostilna. Vabim prav uljudno gospode gostilničarje na odjemanje občepriznanega izvrstnega marčnega in vležanega piva v sodčkah ter zagotavljam izvanredno dobro postrežbo.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Podpisani preključujem vse, kar sem govoril o prvem ljubljanskem delavskem konsumnem društvu, ker to društvo v vsem svojem poslovanju reëlno postopa.

664 1-1

Franc Pleško.

Kupiti želi

vinske sode

s sedlom ali brez sedla s 30—40 vedrov vsebine. — Kdo? pove upravništvo.

648 4-4

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali

cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odkočno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 54

Ubaldu pl. Trnkóczyju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Pri podpisnem magistratu podeliti je za tekoče leto sledeče ustanove:

1. Janez Bernardini-jevo v znesku gld. 95.—,
2. Jurij Thalmeiner-jevo v znesku „ 86-26,
3. Jos. Jak. Schilling-ovo v znesku „ 86-10,
4. Jan. Jost. Weber-jevo v znesku „ 90-92,
5. Jan. Nik. Kraškovič-ovo v znesku „ 79-80,
6. Jak. Ant. Fancoj-ovo v znesku „ 67-20,
7. Jos. Feliks Sin-ovo, v znesku „ 48-30,
8. II. Anton Raab-ovo v znesku „ 231.—,

Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa uboga, dobro vzgojena hči ljubljanskega meščana, ki se je letos omožila.

9. Mihael Pakič-ovo v znesku gld. 120.—,
10. Jan. Krst. Kovač-ovo v znesku „ 151-20,
11. Helene Valentini-jevo v znesku „ 84.—,
12. Ustanove za posle v znesku „ 50-40,

Za vse te ustanove vložiti je prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili

vsaj do 28. novembra 1895

pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat dežel. stol. mesta Ljubljane,

dné 1. novembra 1895.

Premeščenje prodajalne.

Ivan Frisch

naznanja tem potom, da je svojo

prodajalno z jermenarskim, torbarskim in usnjatim galanterijskim blagom

premestil iz svoje hiše na Marijinem trgu št. 3 v

Gledališke ulice št. 8

v hišo gosp. Achtschina.

Pri tej priliki se toplo zahvaljuje vsem p. n. odjemnikom in naročnikom za dosedaj mu izkazano naklonjenost in zaupanje, ter uljudno prosi, da mu taisto tudi v bodoče v novi prodajalni ohranijo.

Ob enem priporoča p. n. občinstvu svojo

bogato zalogo

vozarskih, jahalnih in potovalnih potrebščin, kovčegov, ročnih in obramnih torb za dame in gospode, kakor tudi vsakovrstnih portemonaes, mošnjčkov za denar, tobočičev za bankovce in vizitke, portefeuilles, tobočičev za smodke, zavitke in za tabak v največji izbi, ter zagotavlja najboljšo postrežbo pri primernih nizkih cenah.

662 3-1

Auer-jeva luč.

50%

se prihrani
na plinu.

Auer-jeva luč.

Najcenejša,
najlepša,
najbolj
prijetna luč.

Auer-jeva luč.

Cena svetilke 5 gld.
brez strešice in montaže.

Auer-jeva luč.

Dunajska borza.

Dné 14. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 „ 25 „
Avstrijska zlata renta 4%	119 „ 90 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 85 „
Ogerska zlata renta 4%	119 „ 45 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97 „ 95 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1015 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	371 „ 50 „
London vista	120 „ 70 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 97 1/2 „
20 mark	11 „ 78 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 61 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 60 „
C. kr. cekini	5 „ 69 „

Dné 14. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	147 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	198 „ 75 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 „ — „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 „ 50 „
Dunavske vravnave srečke 5%	125 „ 75 „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „ 60 „
Posojilo goriskega mesta	112 „ — „
4% kransko deželno posojilo	99 „ 25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 75 „
Priporitetne obveznice državne železnice	217 „ 50 „
„ „ južne železnice 3%	162 „ 50 „
„ „ južne železnice 5%	131 „ 50 „
„ „ dolenskih železnic 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	— „ 40 „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	68 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	70 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	164 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3340 „ — „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	475 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 „ 50 „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	— „ — „
Montanska družba avstr. plan.	83 „ 50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 „ — „
Papirnih rubljev 100	129 „ 75 „

Nakup in prodaja

vaakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zguž pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.